

My own space Het sculpturaal werk van Nick Ervinck

De vraag van Nick Ervinck was heel eenvoudig. Ik zoek een architect die over mijn werk wil schrijven. Meestal wordt er door specialisten uit de beeldende kunst naar mijn werk gekeken en ik ben benieuwd of architecten een andere invalshoek hebben. Eerlijk gezegd was ik geveleid door de vraag en dus nam ik de uitdaging aan. Het is nieuw voor me om over beelden en sculpturen te schrijven. Ik besloot Nick op te zoeken in zijn atelier en hem uit te horen.

De atelierruimte in een zelfgebouwde loods achteraan de ouderlijk woning te Kortemark puilt uit van de beelden. Achteraan op de rekken vindt je werken uit zijn vrij recente studieperiode en op de zaagtafel en werkbanken staan aanzetten van nieuwe sculpturen ingeklemd in de bankschroeven. Het eerste dat opvalt is de veelheid aan materialen: hout, metaal, kunststof, glas... Je ziet hout en metaal mooi geordend rond de werkplek. Je ruikt de kunststof. Nick legt uit hoe hij in de loop van de jaren materialen en hun specifieke eigenschappen is gaan onderzoeken en combineren. Hij koos tijdens de studieperiode dan ook bewust voor de multimediale opleiding. Dat het huidige atelier er nog niet zo lang staat en toch weer stilaan te klein wordt is tekenend: Nick is een beeldenmaker met passie, met gouden handen en vooral veel ambitie.

De meerderheid van de sculpturen combineert een vloeiende organische vorm met een strakke geometrische vorm. Deze combinatie bouwt een spanning op. De organische vormen confronteren de geometrische vormen en omgekeerd: ze doordringen elkaar, ze omsluiten elkaar... Sommige van de sculpturen komen kinetisch tot stand, gedacht vanuit een beweging. De sculptuur vertrekt daarbij vanuit een tweedimensionaal vlak. Uit dat vlak ontstaan volumes door extrusie, een volgende volume ontplooit zich vanuit het vorige en vanuit die basis groeit de hele sculptuur net zoals een levend organisme. In die zin is de volledige sculptuur organisch. Meestal ontstaat eerst de harde vorm, een architectuur van blokken die vervormd en herhaald worden. Daarna groeit er ergens een organische gedeelte. De gebruikte vormtaal loopt merkwaardig parallel met de aandacht in het

huidige architectuurdiscours voor de dualiteit tussen 'box' en 'blobs'. Blobs zijn computergegenereerde vormen die onmogelijk nog op de tekentafel kunnen bedacht worden laat staan fysisch te worden uitgevoerd, voorlopig althans.

De realisatie van een sculptuur is dus vaak de bevrozing van een beeld uit een animatie, een 'stil'. Enkele van de grote sculpturen zijn er daar een voorbeeld van. Toch blijven de meeste sculpturen zowel digitaal als fysiek nog steeds één stilstaand beeld zonder de spanning te verliezen alsof het beeld zich elk moment in beweging kan zetten. De symbiose tussen een virtuele omgeving en de fysieke wereld reflecteert de fascinatie van Nick voor zowel innovatieve 3D-software en computergames als de traditionele werkplek van de kunstenaar, het atelier. De beelden komen enerzijds voort uit een animatie en anderzijds onderzoekt de kunstenaar al beeldend de animatie. Deze techniek laat de kunstenaar toe een sculptuur digitaal te ontwerpen en te testen alvorens in uitvoering te gaan. Het biedt ongekeerde mogelijkheden om van een sculptuur op voorhand complexe vormen te onderzoeken en te controleren.

Ook in de tentoonstellingsopbouw komt deze drang tot controle tot uiting. De werken zijn vaak opgesteld als objecten in de ruimte, soms op een sokkel maar vaak ook niet. Hun meubelachtige schaal leent zich tot deze opstellingen. De tentoonstellingsruimte zelf wordt echter zoveel mogelijk mee aangepakt. De werken worden zorgvuldig gekozen en met elkaar in verband gebracht. De opstelling van de sculpturen in de ruimte wordt getest door een realistische computersimulaties van de tentoonstelling die kunstenaar in staat moet stellen de opstelling op voorhand te onderzoeken en te corrigeren. Het is deze zeer efficiënte werkwijze die een aanwijzing geeft voor de ambities van de kunstenaar en een serieuze parallel vertoont met de werkwijze van een architect. De architect die zelden of nooit bouwt zonder alles tot in de puntjes te hebben onderzocht door middel van plannen en schaalmodellen.

De sculpturen of fragmenten ervan refereren trouwens vaak naar architectuur en af en toe zelfs letterlijk naar bestaande gebouwen. Zo zijn er verminiaturiseerde bakstenen geveltjes met echte baksteentjes en raamkaders, de torens op de sculptuur als een referentie van de Twin Towers, de extrusies van kerkgebouwen, de

vormen afgeleid van bestaande historische forten of kazerneachtige gebouwen en de bootarchitectuur. Niet alleen zijn het vaak referenties naar architectuur of gebouwen, af en toe verwerkt Nick zelfs de architectuur van zijn omgeving in het werk: de houten dakgebinten van zijn tijdelijke werkplaats Kunsthalle Loppem. De architecturale vormen worden altijd verwerkt en zijn nooit een letterlijke basis. Ze geven de sculpturen een mate van herkenbaarheid en schaal, het maquettegevoel. Tegelijkertijd geven ze een bevreemdend gevoel wegens de manipulatie van het gekende: het omplooien van gebouwen, gebouwen ongegeneerd aan elkaar plakken en in elkaar laten overlopen, gebruik van fragmenten uit meubelstukken zoals tafelpoten en rekken.

Een andere verwijzing naar architectuur en de recente architectuurgeschiedenis zit in de sculptuur lebanulk 2004-2006. De werktekening voor lebanulk 2004-2006, een mooi werk op zich, plaatst de sculptuur door middel van een collage in een panorama van de stad Firenze. Toeval wil dat Firenze ook een bakermat geweest is van dit soort utopische beelden. In de jaren 60 ontstond daar Superstudio, een collectief dat de stand van zaken van architectuur in een groeiende consumenten cultuur op dat moment kritisch ging evalueren. Superstudio maakte in 1970 de collage 'Rescue of Historic Centres' waarin Firenze enkel nog te zien is door de koepel van de bekende Duomo die boven de waterspiegel uitkomt. Rondom de Duomo wordt gezeild. Vandaag plaatst de kunstenaar lebanulk 2004-2006 als een moderne ark in Firenze. De werktekening voor lebanulk 2004-2006 toont enerzijds de fascinatie van Nick voor dit soort van schaal oefeningen en anderzijds zijn inspiratie voor deze bevreemdende collages.

Er is bovendien iets vreemd aan de hand met de schaal van de sculpturen. Ze worden niet gedroomd in een bepaalde schaal en lijken verschaalbaar. In hun virtuele versie zweven de beelden in een ongedefinieerde leegte en bieden ze de kijker geen houvast. Maar ook de fysieke sculpturen vertonen eenzelfde schaalloosheid. Je blijft als kijker in het ongewisse of de sculptuur op ware grootte wordt afgebeeld of het een schaalmodel is voor een grotere versie. Een verscaling, lees vergroting van bijvoorbeeld het beeld Xobbekops uit 2004-2006 zou de toeschouwer in staat moeten stellen het werk letterlijk te betreden en zijn ruimte te ervaren. Niet te verwonderen dat de atelierruimte van Nick stilaan te klein wordt.

Opvallend in zijn tentoonstellingen is het combineren van de verschillende, tot in de puntjes verzorgde eindproducten van eenzelfde werk. Zo is er vaak de combinatie van de sculptuur zelf met de werktekening of een print van de virtuele versie van het werk. De werktekeningen zijn op zichzelf staande werken die technisch ogen en op het eerste zicht zeer nauwkeurige maatvoeringen voor het werk geven. Het zijn de architecturale plannen voor de werken. Misschien komen er in de toekomst zelfs geanimeerde beelden bij die de toeschouwer nog dieper in het universum van de kunstenaar kunnen trekken.

De beelden van Nick Ervinck representeren zijn eigen universum van waaruit hij de wereld wil begrijpen. Het zijn cross-overs tussen architectuur en sculptuur met verwijzingen naar design, natuur, wetenschappen, science fiction, nieuwe media. De beelden zetten de kijker aan tot een andere manier van waarnemen, een andere manier van beleving en denken. Met zijn jong maar al zeer omvangrijke oeuvre stevent de kunstenaar af op een doel dat hij duidelijk voor ogen heeft. De systematiek en de klasseerdrift die daarbij aan de dag wordt gelegd is hiervoor voelbaar bewijs. Elke schets, foto of folder wordt zorgvuldig ingescand en in mappen opgeslagen. Een archivaris aan het werk die zijn eigen klassement ontwikkeld. In zijn werkwijze van continuïteit groeit het ene beeld als het ware uit het andere met voor ogen een ambitieus meerjarenplan... ook voor de kijker.

Evert Crols